

Tjekliste for patienter

*Sådan får du adgang til
lægebehandling i udlandet*

Tjekliste for patienter

Sådan får du adgang til lægebehandling i udlandet¹

Grænseoverskridende sundhedsydelser*

Vidste du, at du i henhold til EU-retten har ret til at henvende dig til en sundhedstjenesteyder, et hospital eller et apotek i ethvert EU*-/EØS*-land og til at få godtgjort udgifterne af den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* i dit hjemland*?

I henhold til direktiv 2011/24/EU om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser* har alle EU*-/EØS*-borgere nu nye muligheder for at få adgang til behandling i udlandet og for at få refunderet alle eller nogle af udgifterne til lægebehandling i tillæg til de allerede eksisterende muligheder i henhold til forordningerne om koordinering af de sociale sikringsordninger* (forordning (EF) nr. 883/2004 og forordning (EF) nr. 987/2009).

Vigtigheden af, at patienter er velinformerede og velforberejdede, inden de rejser til et andet land for at få lægebehandling, er dokumenteret i adskillige undersøgelser. I forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser* skal patienter være opmærksomme på:

- deres rettigheder til refusion af udgifter
- vigtigheden af, at de orienteres om den lægebehandling, de ønsker, og om den sundhedstjenesteyder eller det hospital, hvor de ønsker at modtage behandling
- deres ret til klage og appel af enhver afgørelse i løbet af den proces, de gennemgår for at få adgang til behandling i udlandet, eller hvis noget går galt
- de arrangementer, de skal træffe i forbindelse med behandling i udlandet.

Inden du beslutter dig, kan du bruge denne tjekliste til at sikre, at du træffer den rigtige beslutning, og at du føler dig tryk, når du benytter dig af muligheden for behandling i udlandet.

---

¹ Til alle begreber på denne tjekliste, der er efterfulgt af en asterisk (*), findes der tilsvarende definitioner og forklaringer i den medfølgende alfabetiske ordliste.

Ansvarsfraskrivelse

Dette dokument er udarbejdet under sundhedsprogrammet (2014-2020) inden for rammerne af en specifik kontrakt med Forvaltningsorganet for Forbrugere, Sundhed, Landbrug og Fødevarer (CHAFEA), der handler på mandat fra Europa-Kommissionen. Indholdet i denne rapport repræsenterer alene kontrahentens synspunkter, som alene er ansvarlig herfor. Det kan ikke på nogen måde antages at afspejle Europa-Kommissionens, CHAFEA's eller andre EU-organers holdning. Europa-Kommissionen og/eller CHAFEA garanterer ikke nøjagtigheden af data i denne rapport, og de påtager sig intet ansvar for tredjemands anvendelse heraf.

Tjekliste for patienter, der søger adgang til lægebehandling i udlandet

... inden du træffer din beslutning om behandling i udlandet

- ✓ **Indhent selv oplysninger om din ret til grænseoverskridende sundhedsydelser***

Indhent selv oplysninger om de forskellige muligheder for refusion af udgifter til behandling i udlandet i henhold til enten direktiv 2011/24/EU* eller forordningerne om koordinering af de sociale sikringsordninger (EF) nr. 883/2004 og 987/2009*. Disse EU-retsakter giver ret til godtgørelse af udgifter i forbindelse med behandling i udlandet. De dækkede sundhedsydelser, betingelserne for adgang til lægebehandling og de finansielle konsekvenser varierer dog alt efter retligt instrument. Du skal desuden selv indhente oplysninger om dine rettigheder i henhold til national lovgivning, f.eks. under nationale projekter vedrørende sundhedsydelser i grænseområder.

Du skal sørge for, at du har godt kendskab til dine patientrettigheder med hensyn til adgang til behandling i udlandet, f.eks. din ret til ikke-forskelsbehandling på grund af nationalitet i forbindelse med adgang til sundhedsydelser, din ret til lige priser, din ret til gennemsigtige procedurer ved indgivelse af klage og erstatningskrav, din ret vedrørende hospitalers tilgængelighed for personer med handicap osv.

Det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* kan give dig yderligere oplysninger.

- ✓ **Indhent selv oplysninger om de nationale kontaktpunkter***

Patienter har ofte ikke kendskab til de etablerede nationale kontaktpunkter for grænseoverskridende sundhedsydelser*. De nationale kontaktpunkters primære opgave er at hjælpe patienter og give dem klare og tilgængelige oplysninger om alle aspekter af grænseoverskridende sundhedsydelser*. Både det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* og det nationale kontaktpunkt i behandlingslandet* kan give dig forskellige relevante oplysninger.

- ✓ **Indhent selv oplysninger om den behandling, du ønsker at modtage**

Indhent selv oplysninger om den behandling, du ønsker at modtage, herunder oplysninger om behandlingsalternativer, behandlingsproceduren, det forventede resultat, mulige bivirkninger og risici.

Du skal under alle omstændigheder konsultere din praktiserende læge*, inden du indgår aftale om behandling i udlandet. Da din praktiserende læge har det bedste kendskab til din aktuelle sundhedstilstand og din patientjournal, kan han eller hun

hjælpe dig med at træffe den bedste beslutning og give dig en værdifuld "second opinion" med hensyn til dine planer om at modtage en bestemt behandling i udlandet.

✓ Indhent selv oplysninger om sundhedstjenesteyderen eller hospitalet i udlandet

Indhent selv oplysninger om den sundhedstjenesteyder, det hospital eller den klinik, du ønsker at benytte. Inden du vælger en sundhedstjenesteyder, skal du sørge for at indhente tilstrækkelige oplysninger om:

- sundhedstjenesteyderens tilladelse til at virke som sundhedstjenesteyder
- sundhedstjenesteyderens socialsikringsstatus, dvs. information om, hvorvidt sundhedstjenesteyderen er berettiget til at udbyde tjenester, der er dækket af den sociale sikringsordning
- de kvalitets- og sikkerhedsstandarder, som sundhedstjenesteyderen/hospitalet er underlagt.

Oplysninger om sundhedstjenesteyderen kan indhentes fra behandlingslandets nationale kontaktpunkt* og fra den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikring* i det pågældende land.

✓ Indhent selv oplysninger om, hvorvidt du skal have en henvisning

Du skal være opmærksom på, at du i tilfælde af specialiseret behandling eventuelt skal have en henvisning fra din egen praktiserende læge eller fra en praktiserende læge i behandlingsmedlemsstaten.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

✓ Indhent selv oplysninger om de forventede udgifter, du vil få refunderet, og de udgifter, du selv skal betale

Inden du rejser til et andet land, skal du altid kontakte den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få oplysninger om de forventede udgifter og godtgørelsestakster. Du skal forsøge at finde ud af, hvilke udgifter du kan forvente selv at skulle betale i sidste ende. Det er vigtigt, at du også tager højde for eventuelle uforudsete udgifter, f.eks. udgifter til oversættelse, udgifter til opfølgende behandling eller udgifter til at forlænge dit ophold, hvis det bliver nødvendigt. Det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* kan give dig yderligere oplysninger.

✓ Indhent selv oplysninger om vigtigheden af privat rejseforsikring eller supplerende sundhedsforsikring

Du skal være opmærksom på, at ekstra udgifter til rejse og ophold, yderligere udgifter til hjemtransport eller transport eller udgifter til behandling på et privathospital, muligvis ikke er dækket af din sociale sikringsordning. Sådanne udgifter kan imidlertid være dækket af din supplerende eller private sundhedsforsikring eller rejseforsikring. Inden du rejser, skal du tjekke din forsikringspolice for at finde ud af, hvilke ydelser der er omfattet, og du skal meddele forsikringsselskabet, at du planlægger at rejse til et andet land.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

.... Når du har besluttet at rejse til et andet land for at få behandling

- ✓ Du må ikke rejse uden forhåndstilladelse* fra den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder*, hvis dette kræves

I nogle tilfælde, f.eks. ved hospitalsbehandling eller højt specialiserede ydelser, skal du indhente en forhåndsgodkendelse – en forhåndstilladelse* – fra den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* i dit hjemland for at få godtgjort udgifterne. Indhent selv oplysninger om, hvorvidt den behandling, du ønsker, er underlagt krav om forhåndstilladelse*, om proceduren for indhentning af forhåndstilladelse* og om, hvornår du kan forvente at modtage en afgørelse.

Du skal sørge for, at du har en forhåndstilladelse* til at modtage behandling i udlandet, når en sådan tilladelse kræves. Hvis du ikke har en forhåndstilladelse*, kan din anmodning om godtgørelse blive afvist.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

- ✓ Indhent selv oplysninger om proceduren og tidsfristerne for at modtage refusion af udgifter

Du skal på forhånd undersøge, til hvilken institution du skal indgive dit krav om godtgørelse, de gældende procedurer og tidsfrister for at få godtgørelse, og de dokumenter, du skal fremlægge som dokumentation for din ret til godtgørelse.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

- ✓ Indhent selv oplysninger om, hvilke dokumenter du skal fremlægge for at få godtgørelse*

Med henblik på at godkende din anmodning om godtgørelse kan den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* kræve, at du fremlægger alle former for dokumentation for den præcise behandling, du har modtaget, og dine udgifter. Du skal på forhånd tjekke, hvilke dokumenter du skal indsamle.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

- ✓ Sørg for overførsel eller kopiering af din patientjournal

Du skal være opmærksom på de risici, der opstår, hvis du modtager behandling eller får foretaget et lægeligt indgreb, uden at din patientjournal* er blevet overført til sundhedstjenesteyderen i udlandet.

Du har ret til fjernadgang til eller i hvert fald til en kopi af din patientjournal. Din sundhedstjenesteudbyder skal give dig adgang til eller stille en kopi til rådighed eller sørge for, at din patientjournal overføres direkte til den behandlende sundhedstjenesteudbyder eller hospitalet i udlandet.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* for at få flere oplysninger.

- ✓ **Sørg for tolkning eller oversættelse af dokumenter, hvis sundhedsydelse ydes af en sundhedstjenesteudbyder, der taler et andet sprog**

For at sikre, at du og sundhedstjenesteudbyderen i udlandet forstår hinanden, er det vigtigt at tage højde for eventuelle sproglige barrierer. Hvis du og sundhedstjenesteudbyderen ikke taler samme sprog, skal du sørge for at arrangere tolkning og oversættelse af dokumenter. Oftest vil det være dit ansvar at sørge for og betale for oversættelse.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i behandlingslandet* for at få flere oplysninger.

- ✓ **Førpligt dig ikke til noget, hvis du ikke forstår alle oplysninger og arrangementer**

Du har ret til informeret samtykke i ethvert EU*/EØS*-land. Inden du træffer en beslutning eller indgår en aftale, er det meget vigtigt, at du i tilstrækkelig udstrækning forstår indholdet af de informationer, du har modtaget fra den behandlende sundhedstjenesteudbyder. Du bør aldrig give tilladelse til en behandling eller et lægeligt indgreb, hvis du ikke er sikker på, at du har forstået alle eller dele af de informationer, du har modtaget, og heller ikke, hvis du har behov for flere oplysninger for at træffe den rigtige beslutning vedrørende din behandling.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i behandlingslandet* for at få flere oplysninger.

- ✓ **Sørg for, at din behandling dokumenteres i din patientjournal af den behandlende sundhedstjenesteudbyder i udlandet**

Sørg for, at den behandlende sundhedstjenesteudbyder i udlandet dokumenterer din behandling i din patientjournal*, herunder oplysninger om diagnose, undersøgelsesresultater, lægelige vurderinger og behandlinger eller indgreb, der er gennemført.

Dokumentation af din behandling i din patientjournal* kan være vigtig for tilrettelæggelse af hensigtsmæssig opfølgende behandling*, dokumentation af lægebehandlingen i udlandet i forbindelse med krav om godtgørelse og dine klagemuligheder, hvis du ikke er tilfreds med behandlingen.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i behandlingslandet* for at få flere oplysninger.

✓ Tilrettelæg passende opfølgende behandling*

Når du har modtaget behandling i udlandet, og efterfølgende lægelig opfølgning viser sig at være nødvendig, har du ret til passende opfølgende behandling* i dit hjemland.

Du skal sikre, at der overføres en kopi af den patientjournal, der føres af de behandlende sundhedstjenesteydere i udlandet, som kan fremlægges for dine sundhedstjenesteydere derhjemme. På denne måde kan der tilrettelægges passende opfølgende behandling. Du skal også arrangere oversættelse af dokumenter, hvis det er nødvendigt. Hvis du har behov for receptpligtige lægemidler*, skal du også oplyse den ordinerende sundhedstjenesteyder om, at du vil indlevere recepten* på et apotek i dit hjemland. På denne måde kan den ordinerende sundhedstjenesteyder sikre, at recepten er i overensstemmelse med retningslinjerne for grænseoverskridende anvendelse

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* for at få flere oplysninger.

✓ Gem dine kvitteringer og andre dokumenter, du skal bruge for at få godtgørelse

Sørg for, at du gemmer alle dine kvitteringer og andre dokumenter, du skal indgive som dokumentation for at få refunderet dine udgifter af den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikring* i dit hjemland.

Kontakt det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* eller den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* for at få flere oplysninger.

✓ Indhent selv oplysninger om din ret til at klage over afgørelser vedrørende forhåndstilladelse og godtgørelse og din ret til at klage og fremsætte krav om erstatning, hvis noget går galt

Du har ret til at klage over enhver afgørelse, der træffes af den nationale sundhedsmyndighed*/sygesikringsudbyder* vedrørende den proces, du gennemgår for at få adgang til behandling i udlandet. Indhent selv oplysninger om dine forskellige muligheder for at klage, de gældende procedurer og de tidsfrister, der skal overholdes. Det nationale kontaktpunkt i dit hjemland* kan give dig yderligere oplysninger.

Hvis du ikke er tilfreds med den behandling, du har modtaget i udlandet, har du ret til at indgive en klage og kræve erstatning. Kontakt det nationale kontaktpunkt* i behandlingslandet* for at få flere oplysninger om dine muligheder for at indgive en klage, bilægge tvister og kræve erstatning i det pågældende land. Indhent selv oplysninger om de forskellige gældende procedurer, hvilke institutioner du skal henvende dig til, hvad du skal gøre, tidsfristen og de forventede proceduremæssige omkostninger.

